

Хамзін Т. Р., аспірант,
Класичний приватний університет,
Інститут права імені Володимира Сташиса, м. Запоріжжя, Україна

ДЕЯКІ ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ ЗА СТ. 476 МИТНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

Розділ XIV діючого Митного кодексу України «Сприяння захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України» містить положення про дієвий та актуальний механізм захисту прав інтелектуальної власності (надалі – ПІВ), який передбачає:

1) ведення органами доходів і зборів митного реєстру об'єктів права інтелектуальної власності, які охороняються відповідно до закону, на підставі заяв правовласників;

2) призупинення митного оформлення товарів на строк до 10 робочих днів, а в разі необхідності продовження цього строку на 10 робочих днів.

Невід'ємною та важливою складовою цього механізму є стаття 476 Митного кодексу України, яка передбачає адміністративну відповідальність за переміщення товарів через митний кордон України з порушенням прав інтелектуальної власності, а саме: ввезення на митну територію України або вивезення за межі цієї території товарів, призначених для виробничої або іншої підприємницької діяльності, з порушенням охоронюваних законом прав інтелектуальної власності. Зазначені дії тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією товарів, що переміщуються з порушенням права інтелектуальної власності [1].

Застосування цієї статті невід'ємно пов'язане з положеннями статті 399 МК України. Так відповідно до частин 12-14 цієї статті правовласник та/або декларант можуть з дозволу органу доходів і зборів брати проби (зразки) товарів, щодо яких прийнято рішення про призупинення митного оформлення, і передавати їх на експертизу. Правовласник зобов'язаний забезпечити проведення такої експертизи. У разі якщо протягом строків призупинення митного оформлення порушення прав інтелектуальної власності буде підтверджене висновком експертизи, проведеної відповідним уповноваженим органом, то орган доходів і зборів порушує справу про порушення митних правил, а товари – безпосередні предмети правопорушення вилучаються.

Митний кодекс не містить конкретного припису, в якому саме закладі або установі правовласнику необхідно замовити проведення експертизи.

Як свідчить судова практика експертні дослідження із зазначеного

питання здійснювалися експертними установами, судовими експертами, навіть патентними повіреними.

Вважаємо, що такі експертизи мають проводити саме судові експерти. Останні зміни законодавства передбачають таку можливість.

Так згідно зі статтею першою Закону України «Про судову експертизу» судова експертиза – це дослідження на основі спеціальних знань у галузі науки, техніки, мистецтва, ремесла тощо об'єктів, явищ і процесів з метою надання висновку з питань, що є або будуть предметом судового розгляду.

Підставою проведення судової експертизи за статтею 7-1 цього Закону є відповідне судове рішення чи рішення органу досудового розслідування, або договір з експертом чи експертною установою – якщо експертиза проводиться на замовлення інших осіб [2].

Ці норми дають можливість правовласнику замовляти висновки судових експертів, які можливо було б використовувати як підставу для порушення справи про порушення митних правил. Тим більш справа про порушення митних правил за статтею 476 МК України розглядається місцевим судом (суддею).

Як свідчить судова практика, доказами по справах про порушення митних правил за статтею 476 МК України зазвичай є протокол про порушення митних правил, СМР, інвойс, контракт, специфікація, акт про відібрання зразків, експертний висновок. Звичайно, цей перелік не є вичерпним.

Справи про порушення митних правил, передбачені статтею 476 МК України, розглядаються суддями одноособово за місцезнаходженням органу доходів і зборів, посадові особи якого здійснювали провадження у цій справі, у п'ятнадцятиденний строк з дня отримання судом (суддею) матеріалів, необхідних для вирішення справи.

Звичайно необхідною умовою настання адміністративної відповідальності та накладення адміністративного стягнення за статтею 476 МК України є наявність складу адміністративного правопорушення (об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт, суб'єктивна сторона).

Найчастіше суб'єктом цього адміністративного правопорушення є посадові особи юридичних осіб, які здійснюють переміщення товарів через митний кордон України з порушенням права інтелектуальної власності. Якщо переміщення здійснюється фізичною особою-підприємцем, то саме ця особа і є суб'єктом правопорушення, та саме відносно неї складається протокол про порушення митних правил.

Предметом цього порушення є товари, які: а) переміщуються через митний кордон України, б) містять об'єкти права інтелектуальної власності, а саме – об'єкти авторського права і суміжних прав, винаходи, корисні моделі, промислові зразки, торговельні марки, географічні зазначення (зазначення походження товарів) та сорти рослин, в)

призначені для виробничої або іншої підприємницької діяльності.

Товари, конфісковані за рішенням суду відповідно до статті 476 Митного кодексу, підлягають безоплатній передачі для потреб лікувальних, навчальних закладів, закладів та установ соціально-культурної сфери, інших закладів та установ, що фінансуються за рахунок державного чи місцевих бюджетів, або переробці, утилізації чи знищенню (ч. 8 ст. 283 МК України).

Література

1. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

2. Про судову експертизу: Закон України від 23.02.1994 № 4038-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>.

УДК 342.951(043.2)

Циганенко А. А., аспірант,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОЇ ПРИРОДИ ОХОРОННОГО ДОГОВОРУ НА ПАМ'ЯТКИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ ЯК ОДНОГО З РІЗНОВИДІВ АДМІНІСТРАТИВНОГО ДОГОВОРУ

Актуальність даного дослідження зумовлюється відсутністю у сучасній науці адміністративного права на загальнотеоретичному рівні розробок щодо правової природи охоронного договору на пам'ятки культурної спадщини. Нагальною є потреба з'ясування правової природи охоронного договору на пам'ятки культурної спадщини як одного з різновидів адміністративного договору та правосуб'єктності його сторін.

Питанням адміністративного договору та охоронного договору, зокрема, приділяли увагу в своїх наукових працях такі вчені, як В. Авер'янов, О. Андрійко, Н. Армаш, Ю. Битяк, В. Гаращук, Л. Коваль, В. Колпаков, Р. Куйбіда, О. Синьов, М. Смокович, В. Стефанюк та інші вітчизняні й зарубіжні дослідники.

Більшість учених переконані, що адміністративний договір все ж набуває поширення, а відповідно, зростає його значення як форми державного управління та джерела адміністративного права.

Кодексом адміністративного судочинства України (далі – КАС України) на законодавчому рівні запроваджено нове поняття «адміністративний договір». Так, стаття п. 16 ст. 4 КАС України надає таке визначення цьому новому інституту адміністративного права: адміністративний договір – адміністративний договір - спільний правовий акт суб'єктів владних повноважень або правовий акт за участю суб'єкта владних повноважень та іншої особи, що ґрунтується на їх